

**Szkoła Podstawowa nr 1
im. Komisji Edukacji Narodowej
w Siedlcach**

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

Rok szkolny 2026/2027

Informacja o modyfikacji programu

Niniejsza wersja stanowi skróconą i ujednoliconą redakcję Szkolnego Programu wychowawczo-profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej w Siedlcach. Zachowano układ rozdziałów I–VII, pięć obszarów działań oraz tabelaryczny sposób planowania celów, zadań, sposobów realizacji i odpowiedzialności.

Program został dostosowany do roku szkolnego 2026/2027, w szczególności do ośmiu podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa oraz do wdrażania Reformy²⁶ „Kompas Jutra”. W klasach I i IV od 1 września 2026 r. obowiązuje nowa podstawa programowa; w klasach II–III i V–VIII pozostaje stosowana podstawa dotychczasowa, zgodnie z przepisami przejściowymi.

Wnioski z ewaluacji szkolnego programu za rok 2025/2026 zostały bezpośrednio przełożone na priorytety działań: ograniczanie przemocy rówieśniczej, rozwój kompetencji emocjonalno-społecznych, ujednolicenie reakcji dorosłych, rozwój profilaktyki cyberprzemocy, integrację klas oraz aktywizację rodziców.

Źródła modyfikacji: program SP1 2025/2026, ewaluacja programu 2025/2026 oraz aktualne materiały MEN dotyczące polityki oświatowej 2026/2027 i Reformy²⁶ „Kompas Jutra”.

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) — w szczególności art. 48 ust. 1, art. 53 ust. 3 i art. 72 ust. 1, dotyczące prawa rodziców do wychowania dziecka, uwzględniania jego dojrzałości i przekonań oraz ochrony praw dziecka.
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. — Prawo oświatowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 820, z późn. zm.) — w szczególności art. 1, art. 26 oraz art. 84 ust. 2 pkt 1 i ust. 3; stanowi zasadniczą podstawę opracowania, diagnozy i uchwalania programu wychowawczo-profilaktycznego.
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939, z późn. zm.) — w zakresie działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej prowadzonej w jednostkach systemu oświaty.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249, z późn. zm.) — określa sposób planowania działań na podstawie corocznej diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka.
5. Przepisy określające podstawę programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, właściwe dla klas objętych programem w roku szkolnym 2026/2027: rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym (Dz. U. z 2026 r. poz. 378, ze zm.: Dz. U. z 2026 r. poz. 958) — dla klas I i IV, oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy

programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356, z późn. zm.) — dla pozostałych klas, zgodnie z przepisami przejściowymi.

6. Statut szkoły oraz wyniki corocznej diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów, czynników chroniących i czynników ryzyka — jako wewnętrzna podstawa dostosowania celów i działań programu do potrzeb społeczności szkolnej.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa 2026/2027

1. Wspieranie przedszkoli i szkół we wdrażaniu zmian wynikających z Reformy²⁶ „Kompas Jutra”, ukierunkowanych na tworzenie szkoły wymagającej, wspierającej i przyjaznej rozwojowi ucznia.
2. Szkoła miejscem budowania odporności społecznej – kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.
3. Edukacja zdrowotna w szkole – promowanie zdrowego stylu życia, aktywności ruchowej oraz przygotowanie uczniów do odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych i udzielania pierwszej pomocy.
4. Promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line; rozwijanie bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznego myślenia, w tym odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji.
5. Rozpoznawanie potrzeb dzieci i młodzieży z wykorzystaniem oceny funkcjonowania w środowisku szkolnym; współpraca z rodzicami, pomoc psychologiczno-pedagogiczna i spójność wsparcia.
6. Profilaktyka uzależnień behawioralnych i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej; wspieranie zdrowia psychicznego i pomoc w kryzysach psychicznych.
7. Wspieranie świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych, doradztwa zawodowego i promocji kształcenia zawodowego.
8. Wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej poprzez kształcenie interdyscyplinarne, pracę projektową, ocenianie kształtujące i informację zwrotną.

Reforma26 „Kompas Jutra” – znaczenie dla programu

W roku szkolnym 2026/2027 program wychowawczo-profilaktyczny powinien wspierać szkołę, która łączy wymagania edukacyjne z bezpieczeństwem, rozwojem ucznia, jego sprawczością i podmiotowością. „Kompas Jutra” jest wdrażany etapowo; od 1 września 2026 r. nowa podstawa programowa obejmuje klasy I i IV, a kolejne klasy będą włączane w następnych latach.

Kierunek zmian	Przełożenie na wychowanie i profilaktykę
Sprawczość i podmiotowość ucznia	uczeń formułuje cele, dokonuje wyborów, bierze odpowiedzialność za decyzje i korzysta z informacji zwrotnej
Kompetencje społeczne	współpraca, komunikacja, rozwiązywanie konfliktów, mediacja, empatia i odpowiedzialność
Uczenie interdyscyplinarne i projektowe	projekty klasowe i szkolne, zadania praktyczne, łączenie wiedzy z realnymi problemami
Higiena cyfrowa i AI	krytyczna ocena informacji, ochrona danych, odpowiedzialne korzystanie z AI, aktywność off-line
Zdrowie i dobrostan	ruch, sen, odżywianie, pierwsza pomoc, rozpoznawanie stresu i szukanie pomocy
Świadome wybory edukacyjno-zawodowe	rozpoznawanie zainteresowań i predyspozycji, doradztwo zawodowe, poznawanie świata pracy

Wychowanie w duchu „Kompasu Jutra” nie oznacza tworzenia odrębnego programu, lecz spójne włączanie powyższych elementów do istniejących obszarów programu.

Spis treści

I. Wprowadzenie

II. Misja i wizja szkoły

III. Model absolwenta – kryteria sukcesów wychowawczych

IV. Główne cele wychowawczo-profilaktyczne

V. Struktura oddziaływań wychowawczych – zadania podmiotów wspólnoty szkolnej

VI. Cele i zadania programu – pięć obszarów

- Obszar I – Rozwój osobowy
- Obszar II – Rozwój społeczny
- Obszar III – Profilaktyka zagrożeń
- Obszar IV – Diagnoza i praca z uczniem zdolnym oraz przeciwdziałanie trudnościom i niepowodzeniom szkolnym
- Obszar V – Wsparcie uczniów obcojęzycznych i międzykulturowe, z wyodrębnieniem wsparcia psychicznego

VII. Ewaluacja i monitoring

- Załącznik 1. Priorytety wynikające z diagnozy 2026/2027

I. WPROWADZENIE

Zadania wychowawcze szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój ucznia w wymiarze intelektualnym, emocjonalnym, społecznym, moralnym, kulturalnym, zdrowotnym i fizycznym. Szkoła wspiera rodzinę w procesie wychowania, tworząc bezpieczne i wymagające środowisko uczenia się.

Program jest dokumentem wspólnym dla całej społeczności szkolnej. Określa kierunki działań, pozostawiając wychowawcom możliwość dostosowania szczegółowych treści do wieku, potrzeb i sytuacji zespołu klasowego.

Program powstał na podstawie programu obowiązującego w SP1 w roku 2025/2026, analizy potrzeb, obserwacji oraz wyników ewaluacji. Szczególną wagę nadano relacjom rówieśniczym, spójności reakcji dorosłych, kompetencjom emocjonalno-społecznym, cyberprzemocy, zdrowiu psychicznemu i współpracy z rodzicami.

W 2026/2027 program integruje wychowanie i profilaktykę z nowymi kierunkami polityki oświatowej oraz z wdrażaniem Reformy26 „Kompas Jutra”. Oznacza to m.in. większy nacisk na sprawczość ucznia, uczenie przez działanie, projekty, informację zwrotną, krytyczne myślenie, higienę cyfrową, aktywność off-line i świadome decyzje dotyczące dalszej edukacji.

Program jest realizowany podczas zajęć edukacyjnych, godzin z wychowawcą, zajęć specjalistycznych, działań Samorządu Uczniowskiego, wolontariatu, wydarzeń szkolnych, projektów, wycieczek, działań sportowych i współpracy ze środowiskiem lokalnym

I. WPROWADZENIE – diagnoza i zasady

Diagnoza i potrzeby społeczności szkolnej

Ewaluacja programu za rok szkolny 2025/2026 objęła rodziców oraz uczniów klas IV–VIII. Wyniki wskazały na wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa, przy jednoczesnym utrzymywaniu się problemu przemocy rówieśniczej i niejednolitej oceny reakcji dorosłych.

Wniosek z ewaluacji	Konsekwencja dla programu 2026/2027
83,2% uczniów deklaruje poczucie bezpieczeństwa	utrzymanie i doskonalenie standardów bezpieczeństwa
70,8% obserwuje wyśmiewanie i obrażanie; 59,9% wskazuje przemoc fizyczną	wzmocnienie działań przeciw przemocy, mediacji i kultury szacunku
tylko 35,1% uważa, że dorośli zawsze reagują na niewłaściwe zachowania	ujednolicenie reakcji i komunikatów całej kadry
potrzeba dalszego rozwoju kompetencji emocjonalno-społecznych	systematyczne działania z psychologiem/pedagogiem i wychowawcami
część rodziców nie pamięta informacji o programie	prostsza i regularna komunikacja oraz warsztaty dla rodziców
potrzeba dalszej profilaktyki cyberprzemocy	higiena cyfrowa, krytyczne myślenie, bezpieczeństwo danych i odpowiedzialne AI

Źródłem szczegółowych działań klasowych pozostaje coroczna diagnoza potrzeb rozwojowych uczniów, czynników chroniących i czynników ryzyka. Diagnoza wykorzystuje dane z perspektywy uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz stosownie do potrzeb – obserwację, dokumentację szkolną, frekwencję, zdarzenia dotyczące bezpieczeństwa, interwencje wychowawcze i korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Wyniki analizuje się zbiorczo, z poszanowaniem poufności i bez tworzenia rankingów klas.

II. MISJA I WIZJA SZKOŁY

Misja szkoły

Misją Szkoły Podstawowej nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej w Siedlcach jest kształcenie i wychowywanie w duchu wartości, odpowiedzialności, szacunku dla Ojczyzny i polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu na kulturę Europy i świata.

Szkoła wspiera rozwój intelektualny, emocjonalny, społeczny, fizyczny i moralny ucznia. Wspiera rodziców w wychowaniu, zapewnia pomoc psychologiczno-pedagogiczną oraz stwarza warunki do rozwijania zainteresowań, uzdolnień, samodzielności i poczucia sprawczości.

Wizja szkoły

Szkoła jest miejscem bezpiecznym, wymagającym, wspierającym i przyjaznym rozwojowi ucznia. Uczy samodzielneho myślenia, współpracy, odpowiedzialnego podejmowania decyzji oraz korzystania z informacji zwrotnej.

Tworzymy środowisko, w którym każdy uczeń może doświadczać przynależności, szacunku i sukcesu na miarę swoich możliwości. Rozwijamy kulturę dialogu i reagujemy na przemoc, dyskryminację, cyberprzemoc i inne zachowania naruszające dobro ucznia.

Szkoła korzysta z potencjału nauczycieli, specjalistów, rodziców, Samorządu Uczniowskiego i partnerów lokalnych. Dbą o rozwój zawodowy kadry i o spójność oddziaływań wychowawczych.

Wartości szczególnie ważne dla społeczności szkolnej

- szacunek dla godności i praw każdego człowieka;
- odpowiedzialność za siebie, innych i wspólne dobro;
- uczciwość, wiarygodność i sprawiedliwość;
- patriotyzm i odpowiedzialność obywatelska;
- tolerancja, empatia i przeciwdziałanie dyskryminacji;
- ciekawość poznawcza, kreatywność i wytrwałość;
- zdrowie, bezpieczeństwo i dobrostan psychiczny;
- współpraca, dialog i pokojowe rozwiązywanie konfliktów;
- odpowiedzialność cyfrowa i krytyczne myślenie;
- szacunek dla środowiska naturalnego.

Zasada wspólnego działania

Wychowanie jest procesem współpracy szkoły i rodziny. Działania szkoły powinny być komunikowane rodzicom w sposób jasny i regularny, a uczniowie powinni mieć możliwość wyrażania opinii i współtworzenia życia szkoły.

III. MODEL ABSOLWENTA – KRYTERIA SUKCESÓW WYCHOWAWCZYCH

Absolwent Szkoły Podstawowej nr 1 jest przygotowany do odpowiedzialnego funkcjonowania we współczesnym świecie. Potrafi łączyć wiedzę z działaniem, współpracować, dbać o własny dobrostan i korzystać ze wsparcia.

Obszar	Absolwent potrafi
Wartości i odpowiedzialność	rozpoznaje dobro i zło, respektuje zasady, bierze odpowiedzialność za decyzje i działania
Sprawczość	formułuje cele, planuje działania, dokonuje wyborów i korzysta z informacji zwrotnej
Relacje	komunikuje potrzeby, słucha, współpracuje, rozwiązuje konflikty bez przemocy
Zdrowie	dba o ruch, odpoczynek, odżywianie i bezpieczeństwo; zna podstawy pierwszej pomocy
Dobrostan psychiczny	rozpoznaje emocje, zna sposoby radzenia sobie ze stresem i wie, gdzie szukać pomocy
Cyfrowy świat	korzysta z Internetu i AI odpowiedzialnie, chroni dane, rozpoznaje manipulację i dezinformację
Uczenie się	samodzielnie poszukuje informacji, analizuje je, wyciąga wnioski i podejmuje działania
Obywatelskość	zna swoje prawa i obowiązki, szanuje symbole narodowe, angażuje się w życie społeczności
Środowisko	rozumie zależności przyrodnicze i podejmuje działania proekologiczne
Przyszłość edukacyjno-zawodowa	rozpoznaje zainteresowania i predyspozycje, świadomie planuje dalszą edukację

Model absolwenta – wskaźniki sukcesu

Kryteria sukcesu wychowawczego mają charakter rozwojowy. Nie są listą wymagań ocenianych w sposób jednolity dla wszystkich uczniów, lecz opisem kompetencji, które szkoła systematycznie wzmacnia.

- uczeń zna i potrafi stosować zasady bezpieczeństwa oraz procedury pomocy;
- potrafi wskazać co najmniej jedną osobę dorosłą, do której może zwrócić się w sytuacji trudnej;
- rozpoznaje przemoc, cyberprzemoc i zachowania naruszające granice;
- potrafi zastosować podstawowe strategie regulacji emocji i rozwiązywania konfliktów;
- potrafi współpracować w zespole i pełnić odpowiedzialne role;

- uczestniczy w działaniach obywatelskich, kulturalnych, sportowych, wolontariackich lub projektowych;
- korzysta z informacji zwrotnej i potrafi określić następny krok w uczeniu się;
- potrafi krytycznie ocenić informację z Internetu i odpowiedzialnie korzystać z narzędzi AI;
- zna swoje mocne strony i potrafi mówić o swoich potrzebach oraz ograniczeniach;
- rozumie, że prośenie o pomoc jest elementem odpowiedzialności, a nie porażką.

IV. GŁÓWNE CELE WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE

- wspieranie wszechstronnego rozwoju osobowego i poczucia sprawczości ucznia;
- kształtowanie postaw prozdrowotnych i odpowiedzialności za własne zdrowie;
- wzmacnianie zdrowia psychicznego, odporności psychicznej i kompetencji emocjonalnych;
- budowanie relacji opartych na szacunku, empatii i odpowiedzialności;
- zapobieganie przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy i dyskryminacji;
- kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych;
- rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia, bezpiecznego korzystania z technologii i AI;
- promowanie aktywności off-line, ruchu i zdrowego stylu życia;
- rozpoznawanie potrzeb edukacyjnych i wspieranie uczniów o zróżnicowanych możliwościach;
- rozwijanie zainteresowań, uzdolnień i aspiracji edukacyjno-zawodowych;
- wspieranie uczniów z doświadczeniem migracji i budowanie szkoły włączającej;
- wzmacnianie współpracy z rodzicami i spójności działań wychowawczych dorosłych.

Główne cele – sposoby realizacji

Cel	Priorytetowe sposoby realizacji
Rozwój i sprawczość	projekty, wybór zadań, informacja zwrotna, samoocena, cele osobiste
Zdrowie	edukacja zdrowotna, WF, ruch na świeżym powietrzu, pierwsza pomoc, profilaktyka
Zdrowie psychiczne	konsultacje, zajęcia kompetencji emocjonalno-społecznych, wczesne rozpoznawanie kryzysu
Relacje i bezpieczeństwo	integracja klas, mediacje, trening komunikacji, jasne zasady reagowania
Cyfrowa odpowiedzialność	higiena cyfrowa, cyberprzemoc, krytyczna analiza informacji, AI
Obywatelskość i patriotyzm	uroczystości, samorządność, wolontariat, działania lokalne
Uczeń zdolny i uczeń z trudnościami	diagnoza, indywidualizacja, zajęcia wspierające, koła zainteresowań
Migracja i różnorodność	wsparcie językowe, integracja, asystent międzykulturowy, przeciwdziałanie dyskryminacji

Rodzice	regularna informacja, konsultacje, warsztaty, wspólne działania
---------	---

Główne cele – metody i formy

Metody pracy

- zajęcia zintegrowane w klasach I–III i zajęcia edukacyjne w klasach IV–VIII;
- godziny z wychowawcą, rozmowy indywidualne i grupowe;
- warsztaty, treningi umiejętności, mediacje i działania integracyjne;
- projekty interdyscyplinarne i zadania praktyczne;
- wycieczki, rajdy, działania kulturalne, sportowe i ekologiczne;
- konkursy, wystawy, prezentacje osiągnięć i działania Samorządu Uczniowskiego;
- zajęcia i konsultacje z pedagogiem, psychologiem, pedagogiem specjalnym, logopedą i innymi specjalistami;
- współpraca z rodzicami i instytucjami środowiska lokalnego;
- akcje profilaktyczne i edukacyjne oraz działania wolontariackie.

Zasada doboru działań

Wychowawca dobiera treści do potrzeb zespołu klasowego na podstawie diagnozy. Nie wszystkie działania muszą być realizowane w każdej klasie w identycznym zakresie; wspólne pozostają cele programu i standardy bezpieczeństwa.

Dla działań wynikających z diagnozy szkoła określa grupę docelową, osoby odpowiedzialne, termin realizacji, potrzebne zasoby, sposób monitorowania, wskaźnik realizacji i oczekiwany rezultat. Do programu włącza się przede wszystkim działania realne organizacyjnie i finansowo; działania zależne od pozyskania partnera lub dodatkowych środków traktuje się jako wariantowe.

V. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

Realizacja programu jest zadaniem całej wspólnoty szkolnej. Zakres odpowiedzialności poszczególnych podmiotów został ujednolicony i skrócony, przy zachowaniu funkcji wskazanych w programie 2025/2026.

Podmiot	Najważniejsze zadania
Dyrektor	tworzy warunki realizacji programu; nadzoruje bezpieczeństwo, pomoc i ewaluację; wspiera kadrę; koordynuje współpracę z instytucjami
Rada Pedagogiczna	uchwala Program w porozumieniu z Radą Rodziców; realizuje i monitoruje; analizuje diagnozę i efekty
Zespół wychowawczy	analizuje sytuację wychowawczą; ustala priorytety; wspiera spójność reakcji i rozwiązuje problemy
Nauczyciele	realizują treści wychowawcze w nauczaniu; reagują na przemoc i zachowania ryzykowne; wspierają zainteresowania i potrzeby ucznia
Wychowawcy	diagnozują klasę; opracowują plan pracy; budują relacje; koordynują pomoc; współpracują z rodzicami i specjalistami

Pedagog/psycholog	diagnoza, konsultacje, pomoc, profilaktyka, interwencje, mediacje, wsparcie nauczycieli i rodziców
Pedagog specjalny	wspiera uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami; współpracuje przy IPET i dostosowaniach
Logopeda/terapeuci	diagnoza i terapia; wspieranie komunikacji i funkcjonowania ucznia
Bibliotekarz	rozwijanie czytelnictwa, zainteresowań, kompetencji informacyjnych i krytycznego korzystania ze źródeł
Samorząd Uczniowski	współtworzy życie szkoły, reprezentuje uczniów, inicjuje działania obywatelskie i integracyjne
Rada Rodziców	współtworzy Program, wspiera działania szkoły, uczestniczy w komunikacji i profilaktyce
Rodzice/opiekunowie	współpracują ze szkołą, reagują na sygnały trudności, wspierają rozwój i bezpieczeństwo dziecka

Rola nauczyciela i wychowawcy

Standard pracy wychowawczej

- każdy dorosły reaguje na zachowania naruszające bezpieczeństwo i godność ucznia zgodnie z jednolitymi zasadami szkoły;
- komunikaty kierowane do ucznia są jasne, spokojne i proporcjonalne do sytuacji;
- nauczyciel rozróżnia konflikt, zachowanie agresywne, przemoc i cyberprzemoc oraz uruchamia właściwe procedury;
- wychowawca monitoruje klimat klasy i nie pozostawia problemów relacyjnych wyłącznie uczniom;
- uczeń otrzymuje informację zwrotną dotyczącą zachowania i możliwości poprawy;
- w sytuacji kryzysowej nauczyciel korzysta ze wsparcia specjalistów i nie działa w izolacji;
- wychowawca dokumentuje istotne działania i przekazuje rodzicom informacje zgodnie z przepisami i zasadami szkoły.

Wychowawca – I etap edukacyjny

Priorytetem jest bezpieczeństwo, adaptacja, rozpoznawanie emocji, rozwijanie samodzielności, współpraca i nawyki zdrowotne. Działania są oparte na zabawie, doświadczeniu, ruchu, rozmowie i prostych sytuacjach problemowych.

Wychowawca – klasy IV–VIII

Priorytetem jest samodzielność, odpowiedzialność, sprawczość, krytyczne myślenie, relacje rówieśnicze, bezpieczeństwo cyfrowe, zdrowie psychiczne oraz przygotowanie do świadomych wyborów edukacyjno-zawodowych.

Współpraca z rodzicami

Obszar	Działania
Informacja	krótkie, regularne komunikaty o działaniach wychowawczo-profilaktycznych; wskazywanie osób i miejsc pomocy
Konsultacje	spotkania indywidualne z wychowawcą i specjalistami; wspólne ustalanie sposobów wsparcia
Edukacja	warsztaty dotyczące relacji, przemocy, cyberprzemocy, zdrowia psychicznego, uzależnień behawioralnych i higieny cyfrowej
Współodpowiedzialność	wspólne działania integracyjne, kulturalne, sportowe, wolontariackie i profilaktyczne
Wczesna pomoc	szybka wymiana informacji o trudnościach, frekwencji, zachowaniu i potrzebach ucznia
Aktywizacja	zapraszanie rodziców do współtworzenia wydarzeń i konsultowania działań szkoły

Samorządność, partnerzy i spójność działań

Samorząd Uczniowski jest partnerem w tworzeniu klimatu szkoły. Uczniowie powinni mieć możliwość zgłaszania pomysłów, opiniowania wybranych działań oraz współorganizowania inicjatyw.

Szkoła współpracuje, stosownie do potrzeb, z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Policją, Strażą Pożarną, Sądem, MOPR, GOPS, OIK, świetlicą CARITAS, fundacjami, podmiotami ochrony zdrowia, instytucjami kultury, bibliotekami, organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami.

Spójność reakcji dorosłych – priorytet 2026/2027

W związku z wynikami ewaluacji szkoła wprowadza wspólną zasadę: każdy pracownik, który jest świadkiem zachowania zagrażającego bezpieczeństwu, godności lub prawom ucznia, podejmuje adekwatne działanie zgodnie z procedurami. Informacja o zdarzeniu trafia do właściwego wychowawcy/specjalisty, a w sytuacjach wymagających interwencji do dyrektora.

Zespół wychowawczy analizuje powtarzające się sytuacje i w razie potrzeby aktualizuje instrukcje reagowania, aby uczniowie i rodzice otrzymywali spójne komunikaty.

VI. CELE I ZADANIA PROGRAMU

OBSZAR I: ROZWÓJ OSOBOWY

Obszar I obejmuje rozwój intelektualny, emocjonalny, moralny, zdrowotny, duchowy i fizyczny.

W 2026/2027 szczególnie wzmacnia sprawczość, dobrostan, zdrowie, krytyczne myślenie i uczenie się przez działanie.

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
Rozwój osobowy i sprawczość	poznawanie mocnych stron; wyznaczanie celów; podejmowanie decyzji; odpowiedzialność	projekty, samoocena, informacja zwrotna, koła zainteresowań, rozmowy	wychowawcy, nauczyciele, specjaliści
Rozwój intelektualny	ciekawość poznawcza; analiza informacji; łączenie wiedzy z praktyką	zadania problemowe, projekty interdyscyplinarne, eksperymenty, konkursy	nauczyciele
Zdrowie psychiczne	rozpoznawanie emocji; radzenie sobie ze stresem; prośenie o pomoc	warsztaty, konsultacje, ćwiczenia, działania integracyjne	psycholog, pedagog, wychowawcy
Zdrowie fizyczne	ruch, higiena, odpoczynek, zdrowe odżywianie, pierwsza pomoc	edukacja zdrowotna, WF, akcje prozdrowotne, pokazy	nauczyciele, pielęgniarki, specjaliści
Wartości	uczciwość, odpowiedzialność, szacunek, tolerancja	rozmowy, literatura, sytuacje wychowawcze, działania społeczne	wszyscy pracownicy
Ekologia	odpowiedzialność za środowisko	projekty i akcje ekologiczne, wycieczki, praktyczne działania	nauczyciele, SU, wolontariat

OBSZAR I – zdrowie i dobrostan

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
Zdrowy styl życia	kształtowanie nawyków sprzyjających zdrowiu; aktywność off-line	ruch, sport, spacer, zajęcia terenowe, edukacja zdrowotna	WF, wychowawcy, nauczyciele
Pierwsza pomoc	poznanie zasad reagowania w nagłych sytuacjach	ćwiczenia praktyczne, instruktaże, współpraca ze służbami	nauczyciele, podmioty zewnętrzne
Higiena cyfrowa	równowaga między ekranem i aktywnością off-line; sen i koncentracja	lekcje i warsztaty, tygodnie bez nadmiaru ekranów, planowanie czasu	wychowawcy, nauczyciele, rodzice
Odporność psychiczna	rozpoznawanie sygnałów przeciążenia; strategie radzenia sobie	ćwiczenia oddechowe, rozmowy, konsultacje, psychoedukacja	psycholog, pedagog, wychowawcy
Korzystanie z pomocy	znajomość osób i miejsc wsparcia	stała informacja w klasach i na stronie szkoły; konsultacje	specjaliści, wychowawcy

OBSZAR I – krytyczne myślenie i odpowiedzialność cyfrowa

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
Krytyczne myślenie	odróżnianie faktu, opinii, reklamy i manipulacji	analiza źródeł, porównywanie informacji, dyskusje	nauczyciele
Bezpieczeństwo w sieci	ochrona danych, prywatności i wizerunku	ćwiczenia, analiza sytuacji, zasady bezpieczeństwa	informatyka, wychowawcy
Cyberprzemoc	rozpoznawanie, reagowanie i szukanie pomocy	scenki, warsztaty, mediacje, procedury	psycholog, pedagog, wychowawcy
Odpowiedzialne AI	rozumienie możliwości i ograniczeń AI; weryfikowanie treści; poszanowanie autorstwa	zadania praktyczne, analiza odpowiedzi AI, zasady etyczne	nauczyciele
Kultura komunikacji	szacunek w komunikacji on-line i off-line	netykieta, dyskusje, kontrakty klasowe	wychowawcy, nauczyciele

OBSZAR I – działania dostosowane do etapu edukacyjnego

Zakres	Klasy I–III	Klasy IV–VIII
Samopoznanie i sprawczość	Nazywanie mocnych stron i emocji; dokonywanie prostych wyborów; kończenie rozpoczętych zadań; uczenie się proszenia o pomoc.	Rozpoznawanie zasobów i ograniczeń; formułowanie celów; planowanie i samoocena; odpowiedzialność za wybory; korzystanie z informacji zwrotnej.
Uczenie się i rozwój intelektualny	Rozbudzanie ciekawości przez doświadczenia, obserwacje, czytanie, zabawy badawcze i krótkie projekty; rozwijanie koncentracji i systematyczności.	Krytyczna analiza informacji; projekty interdyscyplinarne; strategie uczenia się; rozwiązywanie problemów; świadome korzystanie ze źródeł i narzędzi cyfrowych.
Emocje i dobrostan	Rozpoznawanie podstawowych emocji; sposoby wyciszania; komunikowanie potrzeb; wskazywanie zaufanej osoby dorosłej.	Samoregulacja, radzenie sobie ze stresem i presją; rozpoznawanie przeciążenia i kryzysu; korzystanie ze wsparcia psychologa, pedagoga i innych specjalistów.

Zdrowie i aktywność	Higiena osobista, sen, odżywianie, codzienny ruch, bezpieczeństwo podczas zabawy; podstawowe czynności pierwszej pomocy i wzywanie pomocy.	Odpowiedzialność za zdrowie, aktywność fizyczną i regenerację; profilaktyka zachowań ryzykownych; praktyczne ćwiczenia pierwszej pomocy.
Higiena cyfrowa i AI	Zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń; ograniczanie czasu ekranowego; ochrona wizerunku i danych; rozpoznawanie, że treść cyfrowa może być nieprawdziwa.	Równowaga online/offline; prywatność i bezpieczeństwo danych; cyberprzemoc; dezinformacja; weryfikowanie treści generowanych przez AI; poszanowanie autorstwa.

OBSZAR II: ROZWÓJ SPOŁECZNY

Celem jest wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania, budowania relacji i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
Współpraca	komunikowanie potrzeb, podział ról, odpowiedzialność za grupę	projekty, zadania zespołowe, gry i ćwiczenia	nauczyciele, wychowawcy
Kompetencje emocjonalne	rozpoznawanie emocji, empatia, samoregulacja	warsztaty, rozmowy, treningi	psycholog, pedagog, wychowawcy
Kultura szacunku	język bez przemocy, poszanowanie granic	kontrakty klasowe, scenki, mediacje	wszyscy pracownicy
Przeciwdziałanie przemocy	rozpoznawanie przemocy i reagowanie	programy profilaktyczne, mediacje, procedury	wychowawcy, specjaliści, dyrektor
Integracja	wzmacnianie więzi w klasie i między klasami	dni integracyjne, projekty, zawody, wydarzenia	wychowawcy, SU
Samorządność	Uczestnictwo i odpowiedzialność obywatelska	SU, konsultacje uczniowskie, wolontariat	opiekun SU, wychowawcy

OBSZAR II – relacje, patriotyzm i obywatelskość

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
Postawy obywatelskie	znajomość praw i obowiązków; odpowiedzialność za wspólnotę	samorządność, wolontariat, projekty społeczne	wychowawcy, SU
Patriotyzm	szacunek dla symboli, historii i dziedzictwa lokalnego	uroczystości, wycieczki, miejsca pamięci, projekty regionalne	historia, język polski, wychowawcy
Odporność społeczna	umiejętność współpracy w sytuacjach trudnych	ćwiczenia, projekty bezpieczeństwa, pierwsza pomoc	wychowawcy, specjaliści
Różnorodność	akceptacja różnic i przeciwdziałanie dyskryminacji	działania międzykulturowe, rozmowy, literatura	wszyscy pracownicy
Wolontariat	rozwijanie wrażliwości i odpowiedzialności	akcje pomocowe, zbiórki, działania lokalne	opiekun wolontariatu

OBSZAR II – przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej

Z uwagi na wyniki ewaluacji jest to jeden z głównych priorytetów programu na 2026/2027.

Działanie	Minimalny standard
Diagnoza klimatu klasy	co najmniej raz w roku rozpoznanie relacji i poczucia bezpieczeństwa
Reagowanie	każde zgłoszenie jest przyjmowane, sprawdzane i kierowane do właściwej osoby
Mediacja	w sytuacjach, w których jest do tego podstawa, uczniowie otrzymują możliwość bezpiecznego rozwiązania konfliktu
Wsparcie ofiary	zapewnienie bezpieczeństwa, kontaktu ze specjalistą i planu dalszego wsparcia
Praca ze sprawcą zachowania	działania wychowawcze, naprawcze i gdy potrzeba specjalistyczne
Praca ze świadkami	rozwijanie odwagi cywilnej, reagowania i zgłaszania przemocy
Współpraca z rodzicami	jasna informacja, wspólne ustalenia, konsultacje
Monitoring	analiza powtarzalności zdarzeń i skuteczności podjętych działań

OBSZAR II – działania dostosowane do etapu edukacyjnego

Zakres	Klasy I–III	Klasy IV–VIII
Relacje i komunikacja	Zasady zgodnej zabawy i współpracy; słuchanie innych; komunikaty „proszę”, „nie zgadzam się”, „potrzebuję pomocy”; szacunek dla granic.	Komunikacja bez przemocy; negocjacje; mediacje; konstruktywne rozwiązywanie konfliktów; odpowiedzialność za klimat klasy.
Integracja i przynależność	Budowanie poczucia przynależności do klasy i szkoły; pomoc koleżeńska; wspólne zadania, uroczystości i działania integracyjne.	Projekty klasowe i międzyklasowe; przeciwdziałanie wykluczeniu; włączanie nowych uczniów; działania Samorządu Uczniowskiego i wolontariatu.
Przemoc rówieśnicza	Rozróżnianie żartu, konfliktu i krzywdzenia; zasada „nie biję, nie wyśmiewam, zgłaszam”; ćwiczenie bezpiecznego reagowania świadka.	Rozpoznawanie przemocy fizycznej, słownej, relacyjnej i cyberprzemocy; zgłaszanie; mediacje tam, gdzie są właściwe; działania naprawcze i wsparcie osoby pokrzywdzonej.
Patriotyzm i obywatelskość	Symbole narodowe, tradycje szkoły i regionu; zasady zachowania podczas uroczystości; troska o wspólne dobro.	Prawa i obowiązki ucznia i obywatela; dziedzictwo lokalne i narodowe; samorządność; wolontariat; odpowiedzialność za wspólnotę i bezpieczeństwo innych.
Różnorodność i szacunek	Akceptowanie różnic; empatia; przeciwdziałanie przezywaniu i wykluczaniu; poznawanie różnych kultur.	Przeciwdziałanie stereotypom i dyskryminacji; dialog międzykulturowy; odpowiedzialne reagowanie na mowę nienawiści i wykluczenie.

OBSZAR III: PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ

Obszar obejmuje bezpieczeństwo, zachowania ryzykowne, uzależnienia, cyberzagrożenia, kryzysy psychiczne i sytuacje wymagające interwencji.

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
Bezpieczeństwo	znajomość zasad, procedur i dróg pomocy	godziny wychowawcze, ćwiczenia, instruktaże, ewakuacje	koordynator bezpieczeństwa, wychowawcy
Zachowania ryzykowne	rozpoznawanie czynników ryzyka i konsekwencji	profilaktyka, konsultacje, rozmowy	psycholog, pedagog, wychowawcy
Uzależnienia	profilaktyka substancji i uzależnień behawioralnych	warsztaty, kampanie, edukacja zdrowotna	specjaliści, nauczyciele
Przemoc i cyberprzemoc	zapobieganie, rozpoznawanie, reagowanie	warsztaty, mediacje, procedury	wszyscy pracownicy
Kryzys psychiczny	wczesne rozpoznawanie i pomoc	konsultacje, interwencja, współpraca z rodziną i specjalistami	psycholog, pedagog, dyrektor
Pomoc instytucjonalna	korzystanie z sieci wsparcia	współpraca z PPP, Policją, Sądem i innymi instytucjami	dyrektor, specjaliści

OBSZAR III – uzależnienia i zachowania ryzykowne

Obszar profilaktyki	Priorytetowe działania
Substancje psychoaktywne	wiedza adekwatna do wieku; rozwijanie umiejętności odmawiania; rozpoznawanie presji grupy; współpraca z rodzicami
Uzależnienia behawioralne	higiena cyfrowa; gry i media społecznościowe; impulsywność; równowaga między aktywnością online i offline
Zachowania ryzykowne	wczesne rozpoznanie; rozmowa; indywidualny plan wsparcia; kontakt z rodzicami
Cyberprzemoc	ochrona danych; zgłaszanie; zabezpieczenie dowodów; wsparcie psychologiczne; działania naprawcze
Bezpieczne relacje	granice, zgoda, szacunek, reagowanie na przemoc i wykorzystanie
Zdrowie psychiczne	psychoedukacja, odporność, dostępność specjalistów, procedury kryzysowe

Profilaktyka ma być prowadzona przede wszystkim poprzez rozwijanie czynników chroniących: relacji, aktywności, poczucia kompetencji, zainteresowań, wsparcia dorosłych, przynależności i sprawczości.

OBSZAR III – bezpieczeństwo cyfrowe

Zasady korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych – rok szkolny 2026/2027

Szkoła wdraża obowiązujące od 1 września 2026 r. zasady ograniczające korzystanie przez uczniów z telefonów i innych urządzeń umożliwiających zdalną komunikację lub rejestrowanie obrazu i dźwięku, z uwzględnieniem wyjątków przewidzianych przepisami i zasadami szkoły. Pilny kontakt rodzica z dzieckiem odbywa się przez sekretariat lub inny oficjalny kanał wskazany przez szkołę. Działaniom towarzyszy edukacja dotycząca higieny cyfrowej oraz organizowanie atrakcyjnych aktywności offline podczas przerw.

Cel	Działania minimalne w 2026/2027
Higiena cyfrowa	rozmowy o czasie ekranowym, śnie, koncentracji i odpoczynku
Krytyczne myślenie	analiza źródeł, rozpoznawanie dezinformacji, clickbaitów i manipulacji
AI	weryfikowanie treści generowanych przez AI, ochrona danych, poszanowanie praw autorskich, odpowiedzialność za użycie
Cyberprzemoc	rozpoznawanie, zgłaszanie, wsparcie i działania naprawcze
Prywatność	hasła, dane osobowe, wizerunek, lokalizacja i bezpieczeństwo urządzeń
Off-line	promowanie sportu, kontaktu bezpośredniego, czytania, działań artystycznych i społecznych

OBSZAR III – działania dostosowane do etapu edukacyjnego

Zakres	Klasy I–III	Klasy IV–VIII
Bezpieczeństwo	Bezpieczna droga do szkoły; zasady na przerwie, boisku i wycieczce; numery alarmowe; ćwiczenie proszenia dorosłego o pomoc.	Znajomość procedur i dróg pomocy; odpowiedzialne zachowanie w sytuacji zagrożenia; pierwsza pomoc; bezpieczeństwo podczas wyjść, wycieczek i wydarzeń.

Substancje i zachowania ryzykowne	Edukacja adekwatna do wieku: nieprzyjmowanie nieznanych substancji i leków bez zgody dorosłego; zasady bezpieczeństwa i asertywnego „nie”.	Profilaktyka nikotyny, alkoholu, narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych; presja grupy; konsekwencje zdrowotne i społeczne; umiejętność odmowy i szukania pomocy.
Uzależnienia behawioralne	Równowaga między ekranem, ruchem, zabawą, snem i kontaktem z innymi; ustalanie prostych zasad korzystania z urządzeń.	Gry, media społecznościowe i kompulsywne korzystanie z urządzeń; samokontrola; higiena snu i koncentracji; planowanie aktywności offline.
Cyberbezpieczeństwo	Niepodawanie danych osobowych; bezpieczne hasła z pomocą dorosłych; zgłaszanie niepokojących treści i kontaktów.	Ochrona danych, wizerunku i kont; phishing i manipulacja; zabezpieczanie dowodów cyberprzemocy; odpowiedzialność prawna i etyczna w sieci.
Zdrowie psychiczne i kryzys	Rozpoznawanie smutku, lęku i złości; ćwiczenie sposobów uspokojenia; wskazywanie osób dorosłych, do których można się zwrócić.	Rozpoznawanie sygnałów przeciążenia i kryzysu; reagowanie na sygnały zagrożenia; korzystanie z profesjonalnej pomocy; wspieranie rówieśnika bez przejmowania roli specjalisty.
Telefony i aktywność offline	Poznanie i stosowanie szkolnych zasad odkładania/nieużywania urządzeń; ćwiczenie zabawy i odpoczynku bez ekranów; gry ruchowe, planszowe, czytanie i działania kreatywne podczas przerw.	Stosowanie szkolnych zasad korzystania z urządzeń; rozumienie ich związku z koncentracją, snem, relacjami i bezpieczeństwem; rozpoznawanie FOMO; planowanie czasu offline; udział w tworzeniu atrakcyjnych form spędzania przerw bez telefonu.

Bezpieczeństwo w sytuacjach zagrożenia	Numery alarmowe, spokojne reagowanie na alarm i ewakuację, wykonywanie poleceń dorosłych, podstawy pierwszej pomocy i rozpoznawanie wiarygodnych komunikatów.	Reagowanie na alarm, ewakuację i inne sytuacje kryzysowe; pierwsza pomoc; komunikacja kryzysowa; rozpoznawanie dezinformacji i komunikatów urzędowych; odpowiedzialność, współpraca i ochrona danych w sytuacji zagrożenia, z uwzględnieniem treści właściwych dla klas IV–VIII.
--	---	--

OBSZAR IV: UCZEŃ ZDOLNY I UCZEŃ Z TRUDNOŚCIAMI

Obszar łączy dwa zadania: rozwijanie potencjału uczniów oraz wczesne rozpoznawanie i ograniczanie trudności edukacyjnych, emocjonalnych i społecznych.

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
Diagnoza potrzeb	rozpoznanie mocnych stron, trudności i potrzeb	obserwacja, analiza prac, rozmowa, konsultacje, PPP	nauczyciele, wychowawcy, specjaliści
Uczeń zdolny	rozwijanie talentów i aspiracji	koła, konkursy, projekty, indywidualizacja, prezentacja osiągnięć	nauczyciele, psycholog, pedagog
Uczeń z trudnościami	kompensowanie deficytów i wzmacnianie sukcesu	zajęcia specjalistyczne, dostosowania, pomoc koleżeńska	specjaliści, nauczyciele
Frekwencja i obowiązek szkolny	wczesne reagowanie na absencję	monitoring, kontakt z rodzicami, plan wsparcia	wychowawcy, pedagog
Dobrostan ucznia zdolnego	zapobieganie przeciążeniu i perfekcjonizmowi	konsultacje, psychoedukacja, równowaga między wymaganiami i odpoczynkiem	psycholog, wychowawcy
Doradztwo	poznawanie zainteresowań i predyspozycji	zajęcia doradcze, projekty, informacje o szkołach i zawodach	doradca zawodowy, wychowawcy

OBSZAR IV – indywidualizacja i wsparcie

Etap	Działania
Rozpoznanie	analiza funkcjonowania ucznia w klasie, rozmowa z uczniem i rodzicem, analiza wyników i prac
Planowanie	ustalenie celu wsparcia, metod, osób odpowiedzialnych i sposobu monitorowania
Realizacja	zajęcia, dostosowania, konsultacje, działania integracyjne, praca z mocnymi stronami
Monitorowanie	obserwacja postępów, analiza frekwencji i funkcjonowania, informacja zwrotna
Modyfikacja	zmiana działań, gdy nie przynoszą oczekiwanych efektów; konsultacja specjalistyczna
Współpraca	rodzic–uczeń–wychowawca–nauczyciele–specjaliści; w razie potrzeby PPP i inne instytucje

W pracy z uczniem zdolnym szkoła uwzględnia również potrzeby emocjonalne i społeczne. Sukces edukacyjny nie może prowadzić do przeciążenia, izolacji lub nadmiernej presji.

OBSZAR IV – działania dostosowane do etapu edukacyjnego

Zakres	Klasy I–III	Klasy IV–VIII
Rozpoznanie potrzeb	Obserwacja rozwoju, tempa pracy, funkcjonowania emocjonalnego i społecznego; rozmowa z rodzicem; szybkie wsparcie w adaptacji szkolnej.	Analiza funkcjonowania edukacyjnego, emocjonalnego i społecznego; rozmowa z uczniem i rodzicem; planowanie dostosowań, konsultacji i pomocy specjalistycznej.
Uczeń zdolny	Zabawy i zadania rozwijające zainteresowania; konkursy odpowiednie do wieku; prezentowanie mocnych stron; wzmacnianie ciekawości.	Koła zainteresowań, konkursy, projekty, indywidualizacja i zadania pogłębione; mentoring; prezentacja osiągnięć; rozwijanie aspiracji.
Trudności edukacyjne	Ćwiczenia wyrównawcze i korekcyjno-kompensacyjne; wsparcie w czytaniu, pisaniu, liczeniu i organizacji pracy; częsta pozytywna informacja zwrotna.	Dostosowanie metod i wymagań; zajęcia specjalistyczne; strategie uczenia się; monitorowanie postępów i frekwencji; współpraca z PPP w razie potrzeby.

Dobrostan i motywacja	Budowanie poczucia sukcesu; wzmacnianie wysiłku; bezpieczne popełnianie błędów; unikanie porównywania uczniów.	Przeciwdziałanie przeciążeniu, perfekcjonizmowi i rezygnacji; równowaga wymagań i odpoczynku; praca z motywacją i poczuciem skuteczności.
Orientacja edukacyjno-zawodowa	Poznanie zawodów i zainteresowań przez zabawę, spotkania i obserwację pracy dorosłych.	Rozpoznawanie predyspozycji; doradztwo zawodowe; poznanie szkół ponadpodstawowych i świata pracy; świadome planowanie dalszej edukacji.

OBSZAR V: WSPARCIE UCZNIÓW OBCOJĘZYCZNYCH I MIĘDZYKULTUROWE

Celem jest zapewnienie uczniom z doświadczeniem migracji możliwości pełnego uczestnictwa w nauce i życiu szkoły, przy zachowaniu ich godności, bezpieczeństwa i tożsamości.

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
Adaptacja	poznanie szkoły, zasad i środowiska lokalnego	rozmowy, przewodnik dla ucznia, pomoc koleżeńska	wychowawca, nauczyciele
Język polski	wsparcie komunikacji i uczenia się	materiały wizualne, dostosowanie poleceń	nauczyciele, asystent międzykulturowy
Integracja	budowanie relacji i poczucia przynależności	projekty, wydarzenia, działania klasowe i międzyklasowe	wychowawcy, SU
Bezpieczeństwo psychiczne	rozpoznawanie stresu adaptacyjnego i kryzysu	konsultacje, obserwacja, wsparcie specjalistów	psycholog, pedagog
Różnorodność	przeciwdziałanie stereotypom i dyskryminacji	edukacja międzykulturowa, rozmowy, projekty	wszyscy pracownicy
Rodzina	ułatwianie komunikacji szkoła–dom	asystent międzykulturowy, proste komunikaty, konsultacje	wychowawca, dyrektor, asystent

OBSZAR V – wsparcie psychiczne i edukacyjne

Sytuacja	Działania szkoły
Bariera językowa	dodatkowe wsparcie językowe, wizualizacja treści, wydłużenie czasu tam, gdzie zasadne
Trudności w relacjach	integracja, pomoc koleżeńska, konsultacja wychowawcy i specjalisty
Objawy kryzysu	szybkie przekazanie do psychologa, kontakt z rodzicem, dalsze działania zgodnie z procedurami
Trudności edukacyjne	diagnoza, indywidualizacja, zajęcia wyrównawcze/specjalistyczne
Dyskryminacja lub przemoc	natychmiastowe zapewnienie bezpieczeństwa, dokumentowanie, działania wychowawcze i interwencyjne
Przygotowanie do dalszej edukacji	doradztwo zawodowe, rozpoznawanie predyspozycji, informacje o ścieżkach kształcenia

Wsparcie nie jest uzależnione od pochodzenia ucznia. Zasady pomocy stosuje się adekwatnie do indywidualnych potrzeb, możliwości i sytuacji dziecka.

OBSZAR V – działania dostosowane do etapu edukacyjnego

Zakres	Klasy I–III	Klasy IV–VIII
Adaptacja i komunikacja	Poznanie szkoły i podstawowych zasad; wsparcie obrazkowe i językowe; „kolega-opiekun”; krótkie, jasne komunikaty; kontakt z rodziną.	Wsparcie językowe w nauce przedmiotów; wyjaśnianie zasad i wymagań; pomoc koleżeńska; konsultacje z rodziną i – gdy dostępny – asystentem międzykulturowym.
Integracja	Zabawy integracyjne, praca w parach, wspólne działania plastyczne, ruchowe i czytelnicze; wzmacnianie poczucia przynależności.	Projekty klasowe i międzyklasowe; włączanie w SU, wolontariat, sport i wydarzenia; przeciwdziałanie izolacji i wykluczeniu.
Wsparcie emocjonalne	Obserwacja stresu adaptacyjnego; nazywanie emocji; stała osoba dorosła do kontaktu; konsultacja specjalisty przy utrzymujących się trudnościach.	Rozpoznawanie stresu migracyjnego i kryzysu; konsultacje psychologiczno-pedagogiczne; indywidualny plan wsparcia; współpraca z rodziną i instytucjami.

Różnorodność kulturowa	Poznanie kultur przez książki, muzykę, zwyczaje i wspólne działania; reagowanie na przezywanie i stereotypy.	Dialog międzykulturowy; przeciwdziałanie stereotypom, dyskryminacji i mowie nienawiści; wykorzystywanie różnorodności jako zasobu edukacyjnego.
Dalsza edukacja	Wzmacnianie języka polskiego i podstawowych kompetencji szkolnych potrzebnych do dalszej nauki.	Wsparcie w wyborze szkoły ponadpodstawowej; doradztwo zawodowe; wyjaśnianie ścieżek kształcenia i wymagań rekrutacyjnych.

VII. EWALUACJA I MONITORING

Ewaluacja programu służy sprawdzeniu, czy działania odpowiadają na potrzeby uczniów i czy przynoszą oczekiwane efekty. Jest prowadzona w sposób planowy, z wykorzystaniem danych ilościowych i jakościowych. Obejmuje monitoring w trakcie roku (ewaluację formatywną), pozwalający korygować działania, oraz podsumowanie na koniec roku (ewaluację sumatywną), w którym analizuje się stopień realizacji, zasięg i rezultaty działań oraz porównuje je z rozpoznanymi potrzebami i przyjętymi wskaźnikami.

Źródło danych	Częstotliwość	Odpowiedzialni
Ankiety uczniów i rodziców	co najmniej raz w roku; dodatkowo w razie potrzeby	zespół ds. programu, wychowawcy, specjaliści
Obserwacja zachowań i klimatu klas	bieżąco; podsumowanie semestralne	wychowawcy, nauczyciele
Analiza incydentów przemocy i cyberprzemocy	na bieżąco; analiza okresowa	dyrektor, zespół wychowawczy
Frekwencja, wyniki nauczania i zachowanie	semestralnie	wychowawcy, nauczyciele, pedagog
Korzystanie ze wsparcia specjalistów	semestralnie, z zachowaniem poufności	psycholog, pedagog, pedagog specjalny
Informacja od rodziców i SU	co najmniej raz w roku	dyrektor, zespoły
Analiza realizacji działań	semestralnie i rocznie	zespół ds. programu

EWALUACJA – kryteria i plan działań 2026/2027

Priorytet	Wskaźnik sukcesu
Przemoc rówieśnicza	spadek liczby powtarzających się zdarzeń; wzrost poczucia bezpieczeństwa i znajomości sposobów pomocy
Spójność reakcji dorosłych	większy odsetek uczniów wskazujących, że dorośli reagują na niewłaściwe zachowania
Kompetencje emocjonalno-społeczne	realizacja systematycznych zajęć i wzrost deklarowanej umiejętności radzenia sobie z konfliktem/stressem
Cyberprzemoc i higiena cyfrowa	wzrost świadomości zasad bezpieczeństwa i odpowiedzialnego korzystania z technologii
Rodzice	wzrost znajomości programu i udziału w działaniach/warsztatach
Integracja	większa liczba działań międzyklasowych i pozytywna ocena klimatu klas
Sprawczość ucznia	większa liczba działań projektowych, samooceny i informacji zwrotnej

Wyniki ewaluacji za 2026/2027 staną się podstawą modyfikacji Programu na kolejny rok szkolny.

ZAŁĄCZNIK 1. PRIORYTETY WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY 2026/2027

Priorytet	Działania szkoły	Monitorowanie
Relacje i przemoc	integracja, trening komunikacji, mediacje, spójne reakcje	ankiety, analiza incydentów
Dobrostan psychiczny	systematyczne zajęcia, konsultacje, wczesna pomoc	liczba działań i opinie uczniów
Higiena cyfrowa	cyberprzemoc, krytyczne myślenie, AI, off-line	ankiety i obserwacja
Rodzice	warsztaty, komunikaty, konsultacje	frekwencja i informacja zwrotna
Sprawczość	projekty, wybór, samoocena, informacja zwrotna	analiza planów pracy i projektów
Włączenie	wsparcie językowe, integracja, pomoc psychologiczna	monitorowanie adaptacji
Doradztwo	rozpoznawanie zainteresowań, informacje o ścieżkach	dokumentacja działań doradczych

Postanowienia końcowe

Program wychowawczo-profilaktyczny obowiązuje w roku szkolnym 2026/2027 po przyjęciu zgodnie z właściwymi przepisami i jest realizowany przez całą społeczność szkolną. Szczegółowe plany pracy klas, zespołów i specjalistów pozostają dokumentami wykonawczymi wobec niniejszego programu.